

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Domina Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Domina László Béla ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a dr. Sárkány Márta ügyvéd által képviselt alperes neve(**alperes címe**) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2015. február 9. napján meghozott 27.P.20.446/2014/16. számú ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felek élettársak voltak, kapcsolatuk 2012. február 25-én megszakadt, ekkor alperes elköltözött az utolsó közös lakóhelyüket képező ingatlanból. Ezen időszakban a felek között a gyermekelhelyezési és vagyoni vita bontakozott ki, gyermekelhelyezés és járulékai iránt a felek között a **járásbírószágon ügyszám** alatt per volt folyamatban.

Alperes a **rendőrkapitányságon ügyszámon** 2012. december 23. napján feljelentést tett. Előadta, hogy felperes az **áruház** parkolójában autójával mellé parkolt, majd fenyegetően lépett fel. Kijelentette, hogy ha kiszáll az autóból mind alperes, mind a jelen lévő barátnője a temetőben végzi. A **rendőrkapitányság** az ügyben nyomozást folytatott le, tanúként hallgatta meg **Sz.H.-t**, majd felhasználta alperes által készített hangfelvételt. 2013. augusztus 21. napján zaklatás vétségének alapos gyanúja miatt vádemelési javaslattal az iratokat **az ügyészségnek** megküldte. **Az ügyészség** a 2013. szeptember 9. napján kelt **határozatával** a nyomozást megszüntette figyelemmel arra, hogy a cselekmény nem bűncselekmény. Rámutatott, hogy felperes a fenti kijelentést nem félelemkeltési célzattal, hanem a vita hevében tette, ezért a cselekmény a Btk. 176/A. § (2) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés a) pontja alapján nem bűncselekmény. A **Főügyészség** 2013. október 16. napján kelt **határozatában** alperes panaszát elutasította, a nyomozás megszüntetésének jogi indokait megváltoztatta, a határozat indokolása szerint az eljárás során nem volt bizonyított, hogy felperes kijelentése közben kést tartott a kezében.

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy alperes megsértette a becsülethez, jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az ismeretségi körben felperest bűnözőnek titulálta és a feljelentésében azt állította, hogy életveszélyesen megfenyegette, hogy a temetőbe juttatja. Kérte a hangfelvétellel

való visszaélés megállapítását is, mert alperes a tudta és beleegyezése nélkül készített felvételt, amelyet a büntetőeljárásban felhasznált. A jogsértés tényének megállapításán túl kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest további jogsértéstől és kötelezze 500.000 forint nem vagyoni kártérítés, valamint a perköltség megfizetésére.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben való marasztalását indítványozta. Vitatta, hogy a felperessel összefüggésben a sérelmezett kijelentéseket az ismeretségi körben használta volna, a szóbeszédért pedig nem tehető felelőssé. Az a tény, hogy büntetőeljárást kezdeményezett, nem alapozhatja meg a személyiségi jogsértést. Hivatkozott arra, hogy a hangfelvétel készítése nem volt jogsértő, azt felperes zaklató magatartásának igazolására készítette.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 forint perköltséget, az államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti illetéket. A keresetet az 1959. évi IV. törvény 75. § (1) bekezdése, 80. § (1), (2) bekezdése alapján bírálta el. Rámutatott, hogy alperes a felperes hozzájárulása nélkül készített hangfelvételt a veszekedésekről, majd ezt a későbbiekben csatolta a feljelentése nyomán indult nyomozás irataihoz. A fentiek egyértelműen felhasználásnak minősülnek, melyre azért került sor, hogy alátámassza a felperes és a közte kialakult szélsőséges vitát. Rámutatott az ezzel kapcsolatosan kialakult bírói gyakorlatra mely szerint, a bíróság előtt folyó eljárásban az igazság érvényesülésének biztosítása közérdek, és a bizonyítás ezt a célt szolgálja. Nem lehet ezért akár a jogsértéssel készült hangfelvétel felhasználását visszaélésnek tekinteni akkor, ha a hangfelvétel felhasználójával szemben elkövetett jogsértéssel kapcsolatos bizonyítás érdekében történik. A Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdése kapcsán kiemelte, hogy alperes a különköltözésről, annak körülményeiről az óvodában, illetőleg a fodrásznál beszélt. Önmagában azonban az a körülmény, hogy az alperes a saját szemszögéből panaszolta el az életközösségük megszakadásának körülményeit, nem jelenti jóhírnév, illetve becsület megsértését. A felek életközösségének megszakadására indulatos jelenetek között került sor, a lakóköznyezetben élők a felek közötti konfliktusokról különböző forrásokból tudomást szereztek. A bíróság a felperes személyes előadását, **R.I.A., A.M., K.A.** tanúk vallomását értékelve, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a peradatok nem bizonyították alperes felperesre nézve becsületet vagy akár jóhírnevet sértő kijelentését. A felperes gyermekelhelyezési perben rendelkezésre álló pszichológus szakértői vélemény beszerzésére irányuló bizonyítási indítványát a bíróság elutasította, annak teljesítésétől ugyanis álláspontja szerint, nem volt várható érdemi eredmény.

Az ítélet ellen felperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a kereseti kérelemnek adjon helyt, állapítsa meg a személyhez fűződő jogok megsértését, tiltsa el az alperest a további jogsértéstől és az alperest a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalja. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás alapján a tényállást hibásan állapította meg, helytelen jogi következtetést levonva utasította el a keresetet.

Alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása szempontjából szükséges mértékben a tényállást feltárta, a **rendőrkapitányság alosztálya ügyszám** alatt folyamatban volt büntetőeljárásának iratait és a **Főügyészség határozatát** beszerezte, a felek személyes meghallgatását követően tanúbizonyítást foganatosított. Egyetértett a

Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések helytálló alkalmazásával meghozott ítéleti döntésével, továbbá annak indokaival is. A felperes a fellebbezését részletesen nem indokolta, ezért az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatai alapján, valamint általános tartalmú fellebbezésére tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

Felperes keresetében részben a jóhírnévhez fűződő, másrészt a hangfelvételhez kapcsolódó személyiségi jogának sérelmét állította.

A Ptk. 76.§-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme, a személyes szabadság jogellenes korlátozása, testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése. A Ptk. 78. § (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel. A Ptk. 78. §-ban foglalt jogszabályi rendelkezés alkalmazása körében kialakult egységes bírói gyakorlat szerint a hatósági vagy peres eljárások során tett nyilatkozatokkal összefüggésben sajátosan érvényesülnek a jóhírnév védelmének személyiségi jogi eszközei. Különböző hatósági eljárások lefolytatására, ezek hatálya alatt a felek eljárásbeli magatartására és cselekményeire az aktuális eljárási rend határozza meg a kereteket, a bizonyítás azon rendjét, amely jogkövetkezményhez vezet. Személyiségi jogi perben más jogterületre tartozó jogvita elbírálására, vagy felülbírálatára nem kerülhet sor, ebből következően a peres vagy hatósági eljárás során tett nyilatkozat akkor sem minősül jogsértőnek, ha téves, megalapozatlan, a másik félre kedvezőtlen, mert ezen nyilatkozatok a hatósági eljárás tárgyától nem szakíthatóak el, a bizonyítás tárgyát képező egyes nyilatkozatok újabb pert nem generálhatnak. A becsület sérelmét jelentheti azonban az olyan nyilatkozat, amely az eljárás tárgyától függetlenül indokolatlanul bántó, megalázó, túllép a tisztességes és jóhiszemű eljárás alapján elvárható kereteken.

Nem vitás, hogy alperes 2012. december 23. napján megtett feljelentésben a **rendőrkapitányság** előtt az alábbiakat adta elő: „...Azt mondta, hogy intézzem a dolgokat, lezáratlan ügyünk van és hogyha kiszáll az autóból, akkor mindkettőnk a temetőben végzi. Ezt a gyerek is hallotta, mert a hátsó ülésen ült. Én visszaszóltam neki, hogy mit akart tőle, ezután elkezdett ráncigálni, úgy hogy még az autóban ült, az ablakon kinyúlt. Egyszer legyintett is felém, az orromat eltalálta...” Abban a kérdésben, hogy a fent előadottak a Btk. 176. § (2) bekezdésében foglalt zaklatás vétségét kimerítik vagy sem, kizárólag a büntetőügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező nyomozati szervek, illetve a bíróság foglalhat állást. A **rendőrkapitányság** a nyomozás iratait 2013. augusztus 21. napján vádemelési javaslattal küldte meg **az ügyészségnek**. Ugyan a **Főügyészség határozatával** a büntetőeljárást a Be. 190. § (1) bekezdés alapján megszüntette, ez mégsem jár a felperesi személyiségi jog sérelmével, mivel alperes eljárás során tanúsított magatartása, a feljelentésben előadottak az eljárás tárgyától független, indokolatlanul bántó kijelentéseket nem tartalmaztak.

Felperes állítása szerint alperes ismeretségi körükben a felperesről azt állította, hogy családját bántalmazza, bűnöző életvitelt folytat. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. §-ban foglaltaknak megfelelően okszerűen értékelte, azt érdemi határozatában kellően indokolta. Felperest terhelte ugyanis a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint annak kétségmentes bizonyítása, hogy alperes - vitatásával szemben - a fenti kijelentéseket megtette. Ennek alátámasztásául **A.M., R.I.A., K.A.** 13. és 14. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt vallomása nem volt alkalmas, mert a tanúk a sérelmes állításokat nem alperestől hallották, arról szóbeszédből, egyéb forrásból értesültek.

Helytálló volt az elsőfokú bíróság érdemi döntése a hangfelvétellel való visszaélésre alapított felperesi keresetet illetően is.

A Ptk. 80. § (1) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával, vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés szerint képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához a nyilvános közszereplés kivételével az érintett személy hozzájárulása szükséges.

Mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt, a bírói gyakorlat több döntésében kitért a hangfelvétel, avagy más alanyi jogsértésre alkalmas eszköz felhasználása és a Ptk. 4. §-ban foglalt jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás követelménye közötti összefüggésekre. A BDT2009.2126. számú jogeset szerint nem hivatkozhat alanyi jogsértésre az a fél, aki azzal hamis tényállást kíván érvényre juttatni. A BDT2011. 2442. számú eseti döntés szerint nem minősül visszaélésnek a képmás, vagy hangfelvétel készítése, avagy felhasználása, amennyiben arra közvetlenül fenyegető, vagy más bekövetkezett jogsértés bizonyítása érdekében közérdekből, vagy jogos magánérdekből kerül sor feltéve, hogy a képmás vagy hangfelvétel készítése, vagy felhasználása a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest nem okoz aránytalan sérelmet.

A fenti döntések jogi indokai arra vezethetők vissza, hogy a Ptk. 2. § (2) bekezdése szerint a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a feleknek olyan magatartást kell tanúsítani, hogy érdekeik érvényesítése a társadalom érdekével összhangban álljon. A Ptk. a jogok szabad gyakorlását társadalmi rendeltetésének megfelelően biztosítja, azaz csak az a jog részesülhet törvényes védelemben, amelynek gyakorlása nem ütközik a Ptk. 5. §-ának a joggal való visszaélést tiltó rendelkezésébe. A Ptk. 75. § (1) bekezdése, illetőleg a 80. § (1) bekezdése értelmében a felperesnek alanyi joga van annak követelésére, hogy a személyhez fűződő jogait, így a képmás- avagy hangfelvételhez fűződő jogát is mindenki tiszteletben tartsa. E jogát azonban a felperes a Ptk. 5. § (2) bekezdésében meghatározott és ezért tilalmazott módon gyakorolja akkor, amikor a társadalmi rendeltetéssel össze nem férő célra kívánja érvényesíteni. A büntetőeljárás során az igazság kiderítése közérdek, amennyiben a hangfelvétel ennek előmozdítását célozza, felperes alanyi jogsértésre nem hivatkozhat.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság érdemben és indokainál fogva is helytálló döntést hozott, ezért ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Miután felperes a másodfokú eljárás során pervesztes volt, a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a le nem rótt fellebbezési illetéket külön felhívásra az állam javára köteles megfizetni. Ezt meghaladóan felperes az alperes javára a másodfokú eljárás során a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésben meghatározott mértékű ügyvédi munkadíj megfizetésére köteles.

Budapest, 2015. november 3.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelélül:
Szirmai Nikoletta bírósági ügyintéző